

Miljøstyrelsens vejledning til:

Bekendtgørelse nr. 980. af 22. juni 2020 om uddannelse og autorisation i forbindelse med køb, overdragelse og professionel anvendelse af bekæmpelsesmidler

Dato for denne version af vejledningen: 1. juli 2020

Formålet med denne vejledning:

Denne vejledning bidrager til fortolkning af bekendtgørelse om uddannelse og autorisation i forbindelse med køb, overdragelse og professionel anvendelse af bekæmpelsesmidler og giver dermed yderligere forklaringer og eksempler på situationer, som bekendtgørelsens bestemmelser omhandler. Den bør læses sammen med bekendtgørelsen.

Vejledningen vil løbende blive revideret i takt med ændringer i gældende bekendtgørelse, eller hvis Miljøstyrelsen finder anledning til at præcisere fortolkninger af bestemmelser i bekendtgørelsen.

Baggrund:

Reglerne om uddannelse for at bruge plantebeskyttelsesmidler har været gældende i Danmark siden 1991, hvor den første bekendtgørelse på området trådte i kraft¹. Bekendtgørelsen blev pr. 1. juli 2016 revideret, og der blev indført en autorisationsordning. Det skyldtes krav i EU's rammedirektiv om bæredygtig anvendelse af pesticider (2009/128/EF) om, at plantebeskyttelsesmidler godkendt til professionel anvendelse kun må sælges til personer, der er i besiddelse af et certifikat og et krav om, at sådanne certifikater skal kunne frakendes. Bekendtgørelsen blev herefter kaldt autorisationsbekendtgørelsen.

Med ændringen af bekendtgørelsen fulgte et nyt IT-system, Miljøstyrelsens autorisations-system for brug af bekæmpelsesmidler, forkortet MAB. Sprøjteførere, med eksisterende uddannelsescertifikater, fik mulighed for at opnå en autorisation. Det blev med det nye IT-system muligt for forhandlere af plantebeskyttelsesmidler at kontrollere, at kunderne har en autorisation ved at slå oplysningerne op i systemet. Dermed undgår man, at sprøjteførere, der ønsker at købe plantebeskyttelsesmidler, skal fremvise et sprøjtecertifikat i forbindelse med hvert køb af plantebeskyttelsesmidler. IT-systemet gør det også muligt for andre medarbejdere i en virksomhed end sprøjteføreren at bestille, købe og få udleveret plantebeskyttelsesmidler. Endelig sikrer reglerne om autorisation og IT-systemet, at vi i Danmark lever op til EU-kravet om, at en autorisation skal kunne frakendes, hvis reglerne på området bliver groft overtrådt. Man kan således få frakendt sin autorisation uden, at man som sprøjtefører mister sit uddannelsesbevis, fx sprøjtecertifikatet. Kravet om autorisation har fremgået af autorisationsbekendtgørelsen siden 2016 men træder først i kraft på alle områder pr. 1. juli 2020.

Kapitel 1 – Brugsområde og definitioner

¹ Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om undervisning for erhvervsmæssige brugere af bekæmpelsesmidler m.v., kaldet undervisningsbekendtgørelsen.

Ad § 1 - Brugsområde

Stk. 2:

Bekendtgørelsen gælder for alle plantebeskyttelsesmidler. For så vidt angår biocidholdige produkter gælder bekendtgørelsen kun for produkter, der er godkendt til gasning af skadedydere.

Ad § 3 – Definitioner

Nedenfor er nogle af definitionerne fra bekendtgørelsen yderligere beskrevet.

AUAP (Arbejdsgruppe for Uddannelser vedrørende Anvendelse af Plantebeskyttelsesmidler): Miljøstyrelsen kan, efter behov, nedsætte en arbejdsgruppe, hvis opgaver defineres af det aktuelle behov. Arbejdsgruppens opgaver består bl.a. i at udarbejde og jævnligt opdatere prøver, der indgår i sprøjtecertifikatuddannelsen og evt. andre uddannelser for brugere af plantebeskyttelsesmidler. Arbejdsgruppen består af en repræsentant fra jordbrugets uddannelser, en repræsentant fra det faglige uddannelsesudvalg for anlægsgartneri og et antal lærere fra relevante uddannelsesinstitutioner. Møderne i AUAP afholdes ad hoc, og arbejdsgruppens medlemmer deltager ad hoc, afhængig af temaet for mødet. Miljøstyrelsen bidrager til finansiering af arbejdsgruppens aktiviteter.

Køb og overdragelse: Bekendtgørelsen definerer både køb og overdragelse. Det sikrer, at en forhandler har ret til at udlevere plantebeskyttelsesmidler til en medarbejder i virksomheden, hvor plantebeskyttelsesmidlerne skal anvendes, uden at det er denne medarbejder, der betaler for varen.

På samme måde kan en bestilling og evt. afhentning/modtagelse af plantebeskyttelsesmidler finde sted, uden at den person, der afgiver bestillingen eller modtager varen, er autoriseret. Dette kræver, at der på tidspunktet for bestilling og levering er en person med den relevante autorisation ansat i virksomheden, der køber plantebeskyttelsesmidlerne.

Professionel anvendelse: Plantebeskyttelsesmidler eller gasningsmidler må kun anvendes til de formål, der er angivet på etiketten til det pågældende middel.

Hvis det fremgår af etiketten: "Dette plantebeskyttelsesmiddel må kun købes af professionelle og anvendes erhvervsmæssigt og kræver gyldig autorisation." må produktet kun anvendes erhvervsmæssigt. Det betyder, at personen, som anvender det, skal have den rette uddannelse og være autoriseret til at bruge det. Der er en enkelt undtagelse til denne regel, se nedenfor under § 4, stk. 10.

En autorisation til anvendelse af plantebeskyttelsesmidler og gasningsmidler er personlig.

En autoriseret person må gerne anvende et plantebeskyttelsesmiddel, der er godkendt til professionel anvendelse, på fx græsplæner, i roser eller frugttræer i private haver, hvis midlet er godkendt til sådanne formål.

Definitionen af professionel anvendelse, som inkluderer enhver erhvervsmæssig anvendelse af plantebeskyttelsesmidler, gælder for sprøjteføreren uanset, om de anvendte plantebeskyttelsesmidler er godkendt til brug af private eller til professionelle. Er man fx vicevært eller anlægsgartner og kun bruger plantebeskyttelsesmidler, der er godkendt til private uden krav om autorisation, så skal man som sprøjtefører være autoriseret i MAB i kraft af, at anvendelsen sker som et led i sit erhverv.

Kapitel 2 – Autorisationskrav og autorisationstyper

Autorisationskrav for professionelle ved køb og anvendelse af plantebeskyttelsesmidler og gas

Ad § 4 - køb og anvendelse

Bilag 1 i denne vejledning giver et overblik over alle typer af uddannelser og autorisationer. Heraf fremgår det fx hvilke autorisationer, der giver hvilke rettigheder.

Stk. 2 og 3:

Anvendelse af plantebeskyttelsesmidler

For at anvende plantebeskyttelsesmidler godkendt til professionelt brug skal man have en relevant uddannelse (fx sprøjtecertifikat og opfølgingskursus) samt være autoriseret i IT-systemet MAB.

Køb af plantebeskyttelsesmidler

Man må kun købe plantebeskyttelsesmidler godkendt til professionelt brug, hvis man selv eller en medarbejder i virksomheden har den relevante uddannelse (fx sprøjtecertifikat og opfølgingskursus), og man i tillæg er autoriseret i MAB (S1-, S2- eller S3-autorisation). For autoriserede bejdsere med en S3-autorisation skal autorisationsnummeret tilknyttes en virksomhed. Det er for alle autorisationer muligt at knytte et autorisationsnummer til virksomhedens eller arbejdsgiverens CVR-nummer for derved at lette købsprocessen hos forhandleren af plantebeskyttelsesmidler. Sprøjteføreren, der knytter sig til virksomhedens CVR-nummer, skal være ansat eller have et ansættelseslignende forhold til virksomheden. Man må kun knytte sin autorisation til sin egen arbejdsgiver eller sin egen virksomhed. Dette betyder, at man ikke skal knytte sin autorisation til en maskinstation, forhandler eller landboforening. Herudover skal en medarbejder på en maskinstation eller en planteavlskonsulent heller ikke knytte sin autorisation til sine kunders CVR-nummer. Læs mere på Miljøstyrelsens hjemmeside om, hvordan man tilknytter sin autorisation til den virksomhed, som man er ansat i eller selv driver: <https://mst.dk/kemi/pesticider/anvendelse-af-pesticider/brugere-professionel-brug/uddannelse-og-autorisation/ofte-stillede-spoergsmaal-brugere-af-sproejtemidler/>

Stk. 4 og 5:

Personer kan autorisere sig i MAB kort efter, at de har gennemført en ny uddannelse eller et opfølgingskursus.

Autorisationsprocessen

Autorisationssystemet kan tilgås via www.borger.dk under punktet Landbrug og forurening

eller via en af Miljøstyrelsens hjemmesider

www.mst.dk/selvbetjening
www.mst.dk/mab-bruger
www.mst.dk/mab-forhandler

Autorisation af personer i MAB opnås på følgende måde:

- Autorisationer udstedes i MAB via digital selvbetjening.
- For at opnå en autorisation til køb og anvendelse af bekæmpelsesmidler via MAB skal man, som borger, bruge sit NemID Privat for at logge ind.
- I MAB vil man blive guidet gennem systemet trin for trin. Autorisationerne er omfattet af krav om gebyr (se bilag 1 for detaljer).
- Man kan i systemet knytte sin autorisation til CVR-nummeret for sin virksomhed eller sin arbejdsgivers virksomhed. Dette bør så vidt muligt altid ske. Formålet er at lette processen for at købe bekæmpelsesmidler, da forhandleren af produkterne via en automatisk proces kan kontrollere virksomhedens CVR-nummer for tilknyttede gyldige autorisationer frem for at skulle kontrollere de individuelle autorisationsnumre for hvert køb.
- Autorisationen kan hentes direkte i MAB-systemet og sendes også automatisk til borgeren med Digital Post. Autorisationen kan altid printes, men det er ikke et krav at fremvise et autorisationsdokument i forbindelse med køb eller bestilling af bekæmpelsesmidler. Købes plantebeskyttelsesmidler ikke via forhandlerens kontrol af CVR-nummer, skal autorisationsnummeret oplyses.

Adgang til MAB via Digital Fuldmagt

Der er i Danmark borgere, som af forskellige årsager, ikke kan benytte NemID Privat. Derfor etableres der, for disse borgere, en anden mulighed for at erhverve autorisationer i MAB. Denne løsning indebærer, at personen uden NemID Privat har mulighed for at give fuldmagt til en anden person, der har NemID Privat. Denne person kan herved bistå med erhvervelse af en autorisation i MAB til den pågældende borger. Dette forventer Miljøstyrelsen vil være muligt senest 1. oktober 2020.

Digitaliseringsstyrelsen har udarbejdet en vejledning, der beskriver, hvordan ordningen vedr. fuldmagt fungerer. Denne vejledning kan læses via dette "Sådan giver du en anden person en digital fuldmagt" link: <https://digst.dk/media/20230/digstfuldmagtborgere.pdf>

Man tilgår ordningen vedr. digital fuldmagt på www.borger.dk, og dette håndteres af Digitaliseringsstyrelsen. Når ordningen er på plads, vil man på Miljøstyrelsens hjemmeside kunne læse mere om denne ordning.

Indtil denne løsning er på plads i MAB, er der etableret en overgangsordning for personer uden NemID Privat. Se nærmere om dette under § 39, stk. 4.

Fremsendelse af autorisation og andre breve til borgere uden digital postkasse

For borgere, der er fritaget for Digital Post vil der i fremtiden blive sendt fysisk post til disse personers folkeregisteradresse. Dette skyldes, at personer, der er fritaget fra Digital Post ikke kan modtage påmindelsesbreve og dokument med angivelse af det erhvervede autorisationsnummer, som fra MAB automatisk sendes til de autoriserede personers digitale postkasse. Dette forventes indført senest fra 1. november 2020. Indtil da bedes du kontakte Miljøstyrelsen, hvis du er fritaget for Digital Post. Du skal fremvise kvitteringen for fritagelse af Digital Post. Miljøstyrelsen vil herefter sende breve med fysisk post.

MAB har data om gennemførte uddannelser

MAB kan hente oplysninger fra andre databaser om relevante uddannelser (f.eks. sprøjtecertifikat og opfølgingskursus), som MAB-ansøgeren har gennemført. Vær opmærksom på, at der kan gå op til ca. to dage efter deltagelse i kurser, før oplysningerne fra undervisningsstedet er indtastet og gjort tilgængelige i MAB. Først herefter kan den uddannede person få sin autorisation.

Er den relevante uddannelse for plantebeskyttelsesmidler mindre end fire år gammel, kan man opnå en autorisation direkte via MAB. Hvis uddannelsen er mere end fire år gammel, skal man gennemføre et relevant opfølgingskursus, før en autorisation kan erhverves. For autorisationer vedr. gasningsmidler (fx til bekæmpelse af muldvarpe) gælder andre regler, se nedenfor under stk. 6.

MAB indeholder endvidere oplysninger om alle, der har erhvervet en autorisation til gasning af skadevoldere (gasning af muldvarpe/mosegrise og gasning af skadedyr i lagre af korn, frø og lign.). MAB forventes på sigt desuden at indeholde oplysninger om personer autoriseret til gasning af rotter og kaniner. Se mere nedenfor under stk. 6, under § 9 samt § 19.

Autorisation uden at have de sædvanlige krævede uddannelser

Det er muligt at opnå en autorisation uden at have gennemført en sprøjtecertifikatuddannelse eller nogen af de andre krævede uddannelser for at opnå en autorisation. Dette kan være, hvis man fx har erhvervet stor erfaring inden for området eller på anden måde mener, at man har tilstrækkelige kvalifikationer til at kunne erhverve en autorisation. I så fald kan man indgive en ansøgning om anerkendelse via MAB. Ansøgningen vil blive behandlet af Miljøstyrelsen, hvorefter svar vil blive sendt til ansøgeren via Digital Post eller med fysisk post til ansøgerens folkeregisteradresse.

Hvis Miljøstyrelsen vurderer, at ansøgenes kvalifikationer er tilstrækkelige, kan autorisationen erhverves via MAB.

Har man tidligere erhvervet sig relevante kvalifikationer, er det også muligt at opnå ret til at reducere omfanget af deltagelsen i undervisningen på fx sprøjtecertifikatuddannelsen, og evt. udelukkende gennemføre prøverne, der indgår i uddannelsen jf. bilag 2 til bekendtgørelsen.

Adgang til oplysninger om autorisationer i MAB

På MAB's kontrolside fremgår oplysninger om, hvem der har en autorisation i MAB. Kontrolsiden er offentligt tilgængelig, så både forhandlere af bekæmpelsesmidler, andre virksomheder og borgere har adgang til oplysningerne. Man kan ikke se en komplet liste over, hvem der har autorisation, men ved at indtaste et specifikt autorisationsnummer eller et CVR-nummer kan man få oplyst navnet på den person, der er knyttet til et specifikt autorisationsnummer. Man vil desuden kunne se gyldighedsperioden for den relevante autorisation og oplysning om, hvilke CVR-numre personen er tilknyttet i systemet.

Kontrolsiden findes øverst på denne side: <http://mst.dk/kemi/pesticider/forhandler>

Stk. 6:

Personer, der ønsker at anvende og købe gasningsmidler til bekæmpelse af forskellige typer af skadevoldere, skal autoriseres i MAB.

Gyldigheden for tilladelser til indkøb og anvendelse af bekæmpelsesmidler mod mosegrise og muldvarpe, udstedt før den 1. juli 2013, er ved § 18 i gasningsbekendtgørelsen² blevet begrænset. Ved udløbet af gyldigheden af disse tilladelser, grundet den frist, der er fastsat i gasningsbekendtgørelsen, må den pågældende gennemføre et nyt kursus eller aflægge prøve for at kunne forny tilladelsen.

Stk. 9: Plantebeskyttelsesmidler, der må købes og anvendes uden autorisation

Miljøstyrelsen godkender etiketterne til plantebeskyttelsesmidler. Plantebeskyttelsesmidler, der er godkendt til professionel anvendelse, har følgende sætning på etiketten (hovedreglen):

”Dette plantebeskyttelsesmiddel må kun købes af professionelle og anvendes erhvervmæssigt og kræver gyldig autorisation.”

Etiketter på plantebeskyttelsesmidler, der er godkendt til brug af ikke-professionelle, er forsynet med sætningen

”Dette plantebeskyttelsesmiddel kan købes og anvendes af ikke-professionelle, fx private haveejere, og kræver ikke autorisation”

Desuden har en lille gruppe af plantebeskyttelsesmidler, der også er godkendt til brug af professionelle, følgende sætning på etiketten:

”Dette plantebeskyttelsesmiddel må kun købes af professionelle og anvendes erhvervmæssigt, men kræver ikke autorisation.”

Den sidste gruppe midler er godkendt til professionel anvendelse men kræver ikke autorisation, da Miljøstyrelsen har vurderet, at de udgør en så lille miljø- og sundhedsmæssig risiko, at det ikke fordrer særlig uddannelse og autorisation at købe og anvende dem. Midlerne anvendes bl.a. i økologiske jordbrug eller i forbindelse med fældning af træer.

I tabel 1 nedenfor ses de plantebeskyttelsesmidler der, ved vejledningens offentliggørelse, kunne købes til professionel brug uden, at man er i besiddelse af en autorisation. Listen fremgår tillige af Miljøstyrelsens hjemmeside (<https://mst.dk/kemi/pesticider/anvendelse-af-pesticider/brugere-professionel-brug/uddannelse-og-autorisation/professionel-og-ikke-professionel-brug-af-midler/professionelle-sproejtemidler/>), og listen opdateres løbende. Tjek den derfor altid.

Optagelse på denne liste sker ved, at godkendelsesindehaveren ansøger Miljøstyrelsen om ændring af midlets etiket, således at den påføres sætningen: *”Dette plantebeskyttelsesmiddel må kun købes af professionelle og anvendes erhvervmæssigt, men kræver ingen autorisation.”*

Miljøstyrelsen vurderer efter en konkret ansøgning, hvorvidt produktet opfylder betingelserne i autorisationsbekendtgørelsens bilag 1.

² Bekendtgørelse nr. 1412 af 4. december 2017 om gasning i forbindelse med skadedyrsbekæmpelse

Tabel 1. Plantebeskyttelsesmidler, der må sælges til professionel brug til ikke-autoriserede personer

Middel	Aktivstof	Anvendelsesområde
Isomate CLR	Feromoner	Feromonforvirring. Anvendes til bekæmpelse af populationer af insekter i æble- og pæreproduktion.
Rotstop SC (L)	Mikroorganisme: <i>Phlebiopsis gigantea</i>	Bekæmpelse af rodfordærversvampen, der kan optræde og opformerer fra nåletræstubbe efter fældning af træer i skovbruget.
Flere forskellige sneglemidler	Jern(III)phosfat/ ferrifosfat	Bekæmpelse af snegle
Dutch Trig	Mikroorganismen: <i>Verticillium albo-atrum</i> strain WCS850	Bekæmpelse af elmesyge

Ad § 5 - S1-autorisation

Man kan erhverve en S1-autorisation, hvis man har et sprøjtecertifikat *eller* et sprøjtebevis og opfylder følgende for disse:

- Sprøjtecertifikat: skal være erhvervet inden for de seneste 4 år eller være fulgt op med et opfølgingskursus inden for de seneste 4 år.
- Sprøjtebevis: Såfremt man har etableret sig i egen bedrift før 1991, og skal være fulgt op med et opfølgingskursus inden for de seneste 4 år.

Ad § 6 - S2-autorisation

Med denne bestemmelse præciseres det, at en S2-autorisation kun giver ret til at udbringe plantebeskyttelsesmidler med visse udbringningsteknikker (hånd- og rygsprøjter, som er defineret i bekendtgørelsens § 3). Det gælder derfor, at man med S2-autorisationen *ikke* må udbringe plantebeskyttelsesmidler med fx en marksprøjte eller tågesprøjte.

Man kan erhverve en S2-autorisation, hvis man har et hånd- og rygsprøjtecertifikat *eller* et sprøjtebevis og opfylder følgende for disse:

- Hånd- og rygsprøjtecertifikat: Skal være taget inden for de seneste 4 år eller være fulgt op med et opfølgingskursus inden for de seneste 4 år.
- Sprøjtebevis: Skal være fulgt op med et opfølgingskursus inden for de seneste 4 år.

§ 3 i bekendtgørelsen angiver et tankvolumen på 25 liter som øvre grænse i definitionen af hånd- og rygsprøjter. Der kan søges om dispensation fra reglerne, ansøgningen skal sendes til Miljøstyrelsen, hvis man med et hånd- og rygsprøjtecertifikat og en S2-autorisation ønsker at anvende sprøjter, der har en tankvolumen lidt større end de 25 liter, jf. bekendtgørelsens § 36.

Ad § 7 - S3-autorisation

Med en S3-autorisation får man udelukkende ret til at anvende plantebeskyttelsesmidler til bejdsning af korn, frø, kartofler og lign. samt midler til spirehæmning af fx kartofler og andre grøntsager og frugter på lagre. Har man allerede en S1-autorisation, er der ikke behov for en S3-autorisation.

Bekendtgørelsen præciserer, at personer med S3-autorisationer kun må *anvende* midler godkendt til bejdsning. Det på trods af, at den autoriserede person må købe alle typer af professionelle plantebeskyttelsesmidler.

Du kan læse mere om uddannelsen, hvormed man opnår bejdsemiddelcertifikat og S3-autorisation under behandlingen af § 17 i denne vejledning.

Ad § 8 – F1-autorisation

Forhandlerautorisation er for medarbejdere, der er beskæftiget i virksomheder, der forhandler plantebeskyttelsesmidler godkendt til ikke-professionel anvendelse (privat brug), og som ikke forhandler plantebeskyttelsesmidler godkendt til professionel anvendelse. Autorisationen erhverves via forhandlercertifikat.

Ad § 9 – Gasningsautorisation

Alle, der vil anvende og købe gasningsmidler til bekæmpelse af skadevoldere, skal have taget et gasningskursus og være autoriseret i MAB. Gasningsmidler kan både være plantebeskyttelsesmidler og biocidmidler, jf. bekendtgørelsens § 3, nr. 5, der bruges til bekæmpelse af skadevoldere, som fx mosegrise, muldvarper og kaniner.

Gasningsautorisationer udstedes på baggrund af gennemførte gasningsuddannelser. Har man gennemført gasningsuddannelse i 2016 eller tidligere, vil man have modtaget en anerkendelse udstedt af Miljøstyrelsen. Man kan på baggrund heraf opnå en autorisation, som vil være af maksimalt 5 års varighed.

Det er muligt, at knytte den autoriserede persons autorisationsnummer til virksomhedens CVR-nummer for at lette købsprocessen hos forhandleren af bekæmpelsesmidler.

Kapitel 3 – Overdragelse af bekæmpelsesmidler

Ad § 11

I henhold til EU's rammedirektiv om bæredygtig anvendelse af pesticider, skal der hos virksomheder, der forhandler plantebeskyttelsesmidler, være et tilstrækkeligt antal ansatte med relevant certifikat til rådighed på salgstidspunktet. I Danmark er dette EU-krav implementeret i autorisationsbekendtgørelsen.

Stk. 1.

Virksomheder, der forhandler plantebeskyttelsesmidler godkendt til ikke-professionel anvendelse, skal have en autoriseret medarbejder til rådighed for kundeservice i virksomhedens normale åbningstid. Optimalt set bør vedkommende være til stede i hele virksomhedens åbningstid, men alternativt til fysisk tilstedeværelse skal medarbejderen kunne træffes telefonisk. Kravet gælder også, hvis virksomheden sælger plantebeskyttelsesmidler via webshop.

Stk. 2

Virksomheder, der forhandler plantebeskyttelsesmidler godkendt til professionel anvendelse, skal have en autoriseret medarbejder til rådighed for kundeservice i virksomhedens

normale åbningstid. Optimalt set bør vedkommende være til stede i hele virksomhedens åbningstid, men alternativt til fysisk tilstedeværelse skal medarbejderen kunne træffes telefonisk. Kravet gælder også, hvis virksomheden sælger plantebeskyttelsesmidler via webshop.

Stk. 3.

Forhandlere skal kontrollere, at plantebeskyttelsesmidler til professionel anvendelse kun sælges til slutbrugere, som har en gyldig autorisation i MAB, eller til virksomheder med mindst én ansat medarbejder, som har en gyldig autorisation i MAB.

Når en forhandler sælger plantebeskyttelsesmidler til en anden forhandler, men ikke direkte til slutbrugeren (altså engros), skal forhandleren ikke kontrollere, om kunden har en medarbejder ansat, der opfylder kravet om forhandleruddannelse.

Forhandlere af plantebeskyttelsesmidler har adgang til en webservice, knyttet til MAB, med hvilken de kan kontrollere, om køberen har en autorisation. Køberen kan være ejeren af fx en landbrugsvirksomhed (identificeret ved CVR-nummer), som er kunde i deres forhandlervirksomhed. I så fald kan kravene til autorisation være opfyldt ved, at ejeren af landbrugsvirksomheden selv har en autorisation, eller at landbrugsvirksomheden har medarbejdere ansat med den relevante autorisation.

Overdragelse af midler kan ske til de virksomheder, der har en medarbejder/ejer med gyldig autorisation i MAB, som evt. er tilknyttet virksomhedens CVR-nummer, eller til de personer, der har en autorisation. Forhandleren er forpligtet til at kunne dokumentere, at gyldigheden af købers autorisation er kontrolleret. Dokumentation herfor kan ske ved, at kundens autorisationsnummer anføres på fakturaen for salget, eller ved at kundens CVR-nummer fremgår af fakturaen for salget af bekæmpelsesmidlet.

For hjælp til opsætning af web-services henvises til: <https://mst.dk/kemi/pesticider/anvendelse-af-pesticider/forhandlere-af-pesticider/#>

Ved kontantsalg skal forhandlere ligeledes notere enten CVR-nummer eller autorisationsnummeret på fakturaen som dokumentation.

Personer, der ikke har NemID Privat, vil ikke kunne erhverve en autorisation i MAB. Disse personer vil i stedet enten skulle fremvise en tilladelse til køb og anvendelse af plantebeskyttelsesmidler, Miljøstyrelsens kvittering for anmeldelse af at foretage bekæmpelsen eller dispensation efter hhv. bekendtgørelsens § 28, stk. 5, § 30, § 31 eller § 39, stk. 4. Disse personer kan lovligt både anvende og købe bekæmpelsesmidler.

Forhandlere skal kontrollere tilladelsen, kvitteringen eller dispensationen og dette kan dokumenteres ved, at der tages en kopi af tilladelsen, kvitteringen eller dispensationen, som vedlægges fakturaen og som skal kunne forevises ved eventuel kontrol af forhandlervirksomheden, der foretages af Kemikalieinspektionen.

Der er tale om personer, som:

- har fået en dispensation efter § 39, stk. 4, på grund af, at de har helt særlige udfordringer ift. at bruge den digitale løsning MAB.
- midlertidigt eller lejlighedsvis anvender plantebeskyttelsesmidler eller gas til andre formål end skadedyrsbekæmpelse, og hvis erhvervsmæssige kvalifikationer er

erhvervet i andre EU- eller EØS eller i lande, som EU har indgået aftale med om udøvelse af lovregulerede erhverv.

- Er skadedyrsbekæmpere, som er etableret i andre EU- eller EØS lande, som i EU har indgået aftale med om adgangen til at udøve lovregulerede erhverv, og som vil udføre virksomhed på lige fod med en autoriseret person i Danmark.
- Er skadedyrsbekæmpere, som midlertidigt eller lejlighedsvis udøver virksomhed på lige fod med en autoriseret person i Danmark.

Der kan være særlige situationer, hvor en slutbruger, som fx en landmand, ønsker at overdrage (herunder sælge) uforbrugt plantebeskyttelsesmiddel til en anden landmand. I sådanne situationer skal landmanden, der overdrager/sælger plantebeskyttelsesmidlet, kontrollere, om køberen har en gyldig relevant autorisation i MAB. I bekræftende fald skal købers autorisationsnummer herefter noteres på fakturaen, eller et andet dokument for overdragelsen, som dokumentation for, at autorisationen er kontrolleret. I fald køberen ikke har en gyldig relevant autorisation i MAB, er det ulovligt at overdrage midlet til denne køber. Landbrugsstyrelsen fører kontrol hermed.

Ad § 12 - Overdragelse af gasningsmidler

Det er § 3 i gasningsbekendtgørelsen, der fastsætter regler om, at man som forhandler af gasningsmidler skal have en autoriseret person ansat i sin virksomhed for at kunne forhandle gasningsmidler. Der skal være en autoriseret person i virksomheden, hvor der overdrages gas til skadedyrsbekæmpelse. Autorisationsbekendtgørelsen fastsætter, at det kan være enhver af de gældende typer af gasningsautorisationer.

Forhandlere skal kontrollere, at gasningsmidler kun sælges til slutbrugere, som har en gyldig autorisation i MAB, eller til virksomheder med mindst én ansat medarbejder, som har en gyldig autorisation i MAB.

Forhandlere af gasningsmidler har adgang til en webservice, knyttet til MAB, med hvilken de kan kontrollere, om ejerne af fx en skadedyrsbekæmpelsesvirksomhed (identificeret ved CVR-nummer), som er kunde i deres forhandlervirksomhed, selv har en autorisation eller har medarbejdere ansat med den relevante autorisation.

Overdragelse af midler må kun ske til de virksomheder, der har en tilknyttet gyldig autorisation i MAB eller til de personer, der har en autorisation. Dokumentation for, at en forhandler har kontrolleret købers autorisationsnummer kan ske ved, at kundens autorisationsnummer anføres på fakturaen for salget, eller ved at kundens CVR-nummer fremgår af fakturaen for salget af bekæmpelsesmidlet.

For hjælp til opsætning af web-services henvises til: <https://mst.dk/kemi/pesticider/ anvendelse-af-pesticider/forhandlere-af-pesticider/#>

Ved kontantsalg skal forhandlere ligeledes notere enten CVR-nummer eller autorisationsnummeret på fakturaen som dokumentation.

Ad § 13 - Gebyrer

Der betales gebyr til Miljøstyrelsen i forbindelse med erhvervelse af en autorisation i MAB. Gebyret dækker Miljøstyrelsens omkostninger til udvikling og drift af MAB. Gebyret opkræves for autorisationens samlede gyldighedsperiode, hvilket betyder, at gebyret med de gældende gyldighedsperioder bliver følgende:

184 kr. for en S1-, S2-, S3- og en F1-autorisation (gyldighed på 4 år) og 230 kr. for en G1- og G2-autorisation (gyldighed på 5 år).

Gebyret vil løbende blive genberegnet og kan i den forbindelse blive ændret.

Kapitel 5 - Undervisning

Ad § 14 - Undervisningsmateriale

Det er Børne- og Undervisningsministeriet samt skolerne og ikke Miljøstyrelsen, der er ansvarlig for undervisningsmateriale til uddannelserne, som gennemføres i regi af erhvervsuddannelser og som AMU-uddannelser.

Undervisningsmateriale til brug for undervisning i hånd- og rygsprøjtecertifikatuddannelsen er dog udarbejdet af Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen anbefaler, at dette undervisningsmateriale anvendes i undervisningen.

Ligeledes foranstalter Miljøstyrelsen e-læringskurser til uddannelser, der giver ret til S3- og F1-autorisationer, og er ansvarlig for det undervisningsmateriale, der indgår heri.

Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledninger, der på baggrund af emnerne oplyst i bilagene i autorisationsbekendtgørelsen i yderligere detaljer beskriver, hvilke emner undervisningen skal indeholde, og hvordan prøverne i kurserne skal gennemføres. Der er tale om følgende vejledninger, som findes på Miljøstyrelsens hjemmeside:

- Vejledning til undervisning i sprøjtecertifikat og opfølgingskursus (vejledning forventes at være tilgængelig fra 1. januar 2021)
- Vejledning til undervisning i hånd- og rygsprøjtecertifikat:
<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2019/02/978-87-7038-037-9.pdf>

Ad § 15 - Sprøjtecertifikat

AMU-centre, erhvervsskoler med jordbrugsafdeling, landbrugsskoler, Skovskolen og andre tilsvarende uddannelsesinstitutioner kan udbyde sprøjtecertifikatuddannelser.

Medarbejdere ved landbrugets rådgivningscentre, SEGES m.fl., kan bidrage til undervisningen på kurser, som udbydes af disse institutioner. Rådgivningscentrene og enkeltpersoner kan dog kun udbyde kurser i et samarbejde med de nævnte uddannelsesinstitutioner, som har ansvaret for gennemførelsen og det faglige indhold i kurserne.

Uddannelsesinstitutionerne kan udbyde sprøjtecertifikatuddannelsen, så undervisningen er tilpasset en særlig gruppe af kursister, fx forhandlere. Dette besluttet af kursusudbyder på baggrund af kursisternes ønsker og baggrund. Alle emner i bilag 2 til autorisationsbekendtgørelsen skal dog indgå i kurset.

Ad § 16 - Hånd- og rygsprøjtecertifikat

AMU-centre, erhvervsskoler med jordbrugsafdeling, landbrugsskoler, Skovskolen og andre tilsvarende uddannelsesinstitutioner kan udbyde kurser i hånd- og rygsprøjtecertifikat.

Dette kursus er særligt henvendt til personer, der er beskæftiget i boligforeninger, skovbrug, private virksomheder og hos juletræsproducenter, anlægsgartnere og lignende.

Ad § 17 - Bejdsemiddelcertifikat

Der etableres et e-læringskursus for personer, der alene anvender plantebeskyttelsesmidler til bejdsning af korn, frø, kartofler og lign. eller midler til spirehæmning af fx kartofler, andre grøntsager og frugter på lagre. Kurset retter sig også mod personale på forsøgsstationer og forædlingsvirksomheder, der har behov for at bejdse mindre partier af udsæd eller læggemateriale, og som ikke har et sprøjtecertifikat. E-læringskurset svarer til 3,7 timers undervisning.

Alle har adgang til at gennemføre kurset online. Herefter kan man ansøge om en S3-autorisation via MAB. I den forbindelse skal man oplyse CVR-nummer på den virksomhed, man er beskæftiget i. På den baggrund vurderer Miljøstyrelsen ansøgningen og træffer afgørelse om eventuel anerkendelse. Beslutningen træffes på baggrund af personens kompetencer erhvervet via gennemført e-læringskursus om håndtering af bejdsemidler og det kontrolleres, om ansøger har oplyst CVR-nr. på arbejdsgiver. Miljøstyrelsen kan løbende bede fx bejdsevirksomheder om at bekræfte ansættelsen af S3-autoriserede medarbejdere, og Miljøstyrelsen kan løbende kontrollere, hvorvidt personer med S3-autorisationer er beskæftiget i bejdsevirksomheder ved at spørge virksomheden, om den pågældende er ansat.

E-læringskurset forventes at kunne tilgås via Miljøstyrelsens hjemmeside fra efteråret 2020, og man vil da kunne læse mere om kurset og opnåelse af S3-autorisation.

Ønsker man at anvende bejdsemidler efter 31. december 2020, skal man inden da gennemføre e-læringsuddannelsen og (gen)erhverve en S3-autorisation. Har man allerede en S1-autorisation, er det ikke et krav, at man erhverver en S3-autorisation. Uddannelsen vedrørende bejdsning og S3-autorisation er målrettet medarbejdere i virksomheder, hvis hovedbeskæftigelse er bejdsning af udsæd. Der er derfor tale om medarbejdere, som i øvrigt ikke beskæftiger sig med anvendelse af plantebeskyttelsesmidler, og derfor ikke har behov for den noget længere sprøjtecertifikatuddannelse.

Uddannelsen er gyldig i 4 år. Herefter skal e-læringskurset gennemføres på ny, og en S3-autorisation skal erhverves for en ny 4-årig periode. Indholdet i e-læringskurset forventes løbende at blive justeret og opdateret med oplysninger om gældende regler på området.

Ad § 18 - Kursus til opnåelse af forhandlercertifikat til en person, der overdrager plantebeskyttelsesmidler til ikke-professionel anvendelse

Forhandlercertifikat er for medarbejdere, der er beskæftiget i virksomheder, der forhandler plantebeskyttelsesmidler godkendt til anvendelse af ikke-professionelle brugere, og som ikke forhandler plantebeskyttelsesmidler godkendt til anvendelse af professionelle brugere.

Der er tre måder, hvorpå medarbejdere hos en forhandler af plantebeskyttelsesmidler til ikke-professionelle brugere kan opnå kompetence til at opfylde forpligtelsen til at være i besiddelse af et relevant certifikat, jf. § 11. Det er tilstrækkeligt at erhverve et forhandlercertifikat og en F1-autorisation, hvis den pågældende virksomhed alene forhandler plantebeskyttelsesmidler godkendt til ikke-professionelle brugere. Har man et hånd- og

rygsprøjtcertifikat eller et sprøjtcertifikat vil disse erstatte kravet om et forhandlercertifikat.

Miljøstyrelsen forventer i løbet af andet halvår af 2020 at udbyde e-læringskursus rettet mod forhandlere af ikke-professionelle brugere af pesticider. E-læringskurset forventes at kunne tilgås fra efteråret 2020 via Miljøstyrelsens hjemmeside, og man vil da kunne læse mere om kurset. E-læringskurset svarer til 3,7 timers undervisning. Uddannelsen er gyldig i 4 år. Herefter skal e-læringskurset gennemføres på ny, og en F1-autorisation skal erhverves for en ny 4-årig periode. Indholdet i e-læringskurset forventes løbende at blive justeret og opdateret med oplysninger om gældende regler på området.

Ad § 19 - Krav til opnåelse af gascertifikat

Der udbydes kursus i gasning af muldvarpe og mosegrise i Danmark. Kursus i gasning af insekter m.v. i fx kornlagre udbydes ikke i Danmark og må derfor gennemføres i udlandet. Der udbydes kurser til insektbekæmpelse både i Sverige og Nordtyskland, som er anerkendt af Miljøstyrelsen. Der udbydes heller ikke kurser i Danmark til bekæmpelse af kaniner med gas. Ved brug af gasningsmidler til bekæmpelse af kaniner skal brugeren forinden søge Naturstyrelsen om dispensation fra bestemmelser i vildtskadebekendtgørelsens § 29 stk. 4, der lyder: ”Ved regulering, der har til formål at sikre dæmninger, diger eller byggeri mod underminering, kan Naturstyrelsen give tilladelse til regulering med gas.” Da der ikke i dag findes godkendte gasningsmidler mod rotter, bliver der heller ikke udbudt kurser i bekæmpelse af rotter med gas.

Kapitel 6

Opfølgningskurser

Ad § 20-21 – Opfølgningskurser

Man kan til enhver tid tage et opfølgningskursus og dermed forny sit sprøjtcertifikat eller sit hånd- og rygsprøjtcertifikat og dermed generhverve en S1- eller S2-autorisation. Dette gælder uanset, hvornår den oprindelige grunduddannelse er gennemført. Man kan fx i en årrække have haft en pause i sin beskæftigelse med brug af plantebeskyttelsesmidler. Opfølgningskurset er gyldigt 4 år fra den dato, hvor det er gennemført.

Ad § 22 - Opfølgning af gasningsautorisationer

For at forny en G1-autorisation skal man bestå en digital prøve i MAB. Hvis man ikke generhverver sin G1-autorisation inden for 6 måneder efter udløbet af autorisationen, skal man i stedet igen gennemføre og bestå et grundkursus i anvendelse af gasningsmidler til bekæmpelse af skadedyr (mosegrise og muldvarpe) på Aarhus Universitet, før man kan generhverve en G1-autorisation.

Den digitale prøve i MAB består af 10 spørgsmål. Af disse skal tre specifikke spørgsmål altid besvares korrekt, og af de øvrige syv skal mindst fem besvares korrekt.

Til de enkelte spørgsmål vil der være flere svarmuligheder. Man har 15 minutter til at gennemføre prøven. Prøven stopper automatisk, når tiden udløber. Består man ikke prøven, kan man med det samme forsøge at tage prøven igen, eller man kan vente til et senere tidspunkt.

Der er 3 forsøg til at bestå prøven. Hvis prøven ikke bestås efter 3 forsøg, skal man gennemføre og bestå et grundkursus igen for at kunne generhverve autorisationen.

Der findes kursusmateriale på Miljøstyrelsens hjemmeside: <https://mst.dk/kemi/pesticider/anvendelse-af-pesticider/brugere-professionel-brug/uddannelse-og-autorisation/brugere-af-gasningsmidler/g1-autorisation/g1-digital-proeve/>

Generhvervelse af G1-autorisation for personer uden NemID

Personer, der ikke kan benytte NemID Privat, kan kontakte Miljøstyrelsen for at få mulighed for at gennemføre den beskrevne prøve ved fysisk fremmøde i Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen oplyser på sin hjemmeside hvor og hvornår, der udbydes en sådan prøve, som gennemføres på papir. Også ved denne type prøve vil der blive mulighed for op til 3 forsøg.

Ønsker man at forny en G2-autorisation efter udløb af dens gyldighedsperiode, skal man gennemføre et nyt grundkursus.

Kapitel 7

Autorisation mv. af personer, hvis erhvervsmæssige kvalifikationer er erhvervet uden for Danmark

Ad §§ 23-33

Hvis man har erhvervet sine erhvervsmæssige kvalifikationer uden for Danmark skal man kun autoriseres, hvis man søger om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer efter §§ 23-25. For personer, som er i stedet er omfattet af § 28, stk. 5, § 30 eller § 31, vil Miljøstyrelsen enten udstede en tilladelse eller en kvittering for anmeldelse af at foretage bekæmpelse af skadedyr. Disse personer skal derfor ikke autoriseres i MAB.

Kapitel 8

Fællesbestemmelser og tilsyn mv.

Ad § 34 - Tilsyn

Landbrugsstyrelsen fører for Miljøstyrelsen tilsyn med al erhvervsmæssig anvendelse af plantebeskyttelsesmidler herunder på landbrug, gartnerier, maskinstationer, golfbaner, bejdsningsvirksomheder samt hos juletræsproducenter og kommuner mv. Miljøstyrelsen håndhæver de konstaterede overtrædelser.

Miljøstyrelsen fører tilsyn med forhandlernes opbevaring og salg af bekæmpelsesmidler.

Ad § 36 – Dispensation

Miljøstyrelsen kan i visse situationer give dispensation til f.eks. udbringning af plantebeskyttelsesmidler ved brug af sprøjteudstyr, som en autorisation ikke omfatter. Dette kan være i forbindelse med, at man som sprøjtefører ønsker at udbringe plantebeskyttelsesmidler med sprøjte med en tankvolumen på over 25 L til trods for, at personen alene har en S2-autorisation.

Kapitel 9

Straf

Ad § 38

Bødestørrelser for overtrædelse af reglerne vil i de konkrete tilfælde blive fastsat af politi og domstole. Det er til enhver tid domstolene, der afgør skyldsspørgsmålet samt størrelsen af bødestraffen. Den sigtede har dog mulighed for at vedtage et bødeforlæg fra politiet

med en administrativ fastsat bøde, hvis man kan erkende overtrædelsen og således undgå en retssag ved at betale bøden.

Kapitel 10

Ikrafttræden og overgangsbestemmelser m.v.

Ad § 39

Indtil der er etableret en ordning, hvor personer uden NemID Privat via en fuldmagtsløsning kan erhverve en autorisation i MAB, er der etableret en overgangsordning for disse personer uden NemID Privat. Denne ordning medfører, at hvis disse personer har behov for i erhvervsmæssig sammenhæng at anvende eller købe plantebeskyttelsesmidler godkendt til professionel anvendelse i perioden fra 1. juli 2020 til forventet 1. november 2020, kan de rette henvendelse til Miljøstyrelsen med ansøgning om dispensation. I så fald skal de fremsende oplysninger om, at der gælder særlige omstændigheder for vedkommende, som medfører, at vedkommende ikke benytter NemID Privat og heri begrundede, hvorfor det ikke er muligt for personen at erhverve NemID Privat.

Særlige omstændigheder kan eksempelvis være: borgere med bestemte handicap, herunder fysisk funktionsnedsættelse, borgere, der mangler digitale kompetencer, borgere med sprogvanskeligheder mv.

Man kan på Miljøstyrelsens hjemmeside finde oplysninger om dispensationsordningen, og hvordan der søges.

På baggrund af den fremsendte ansøgning om dispensation og de fremlagte begrundelser, træffer Miljøstyrelsen afgørelse. Herefter fremsender Miljøstyrelsen et brev til ansøger, hvoraf det fremgår, hvorvidt Miljøstyrelsen giver personen dispensation fra reglerne om krav om erhvervelse af autorisation via MAB for køb og anvendelse af plantebeskyttelsesmidler. Personen vil på den baggrund kunne købe og anvende plantebeskyttelsesmidler uden gyldig autorisation. Denne dispensation forventes kun at være gyldig til 1. november 2020, og dermed en måned efter den dato, hvor Miljøstyrelsen forventer at kunne lancere IT-løsningen med mulighed for fuldmagt i MAB.

Dispensationen fra Miljøstyrelsen skal forevises ved ethvert køb af plantebeskyttelsesmidler og ved Landbrugsstyrelsens kontrol af virksomheden. Forhandleren af plantebeskyttelsesmidler skal vedlægge kopi af dispensationen til fakturaen for salget af plantebeskyttelsesmidler til denne kunde. Dette gælder kun i perioden frem til udløb af gyldighed af dispensationen.

Når løsningen er på plads i MAB, sender Miljøstyrelsen et brev til de personer, der har fået denne dispensation, hvori de orienteres om, at der nu er muligt for borgere uden NemID Privat via en fuldmagt at erhverve en autorisation i MAB. Herefter udstedes der ikke længere sådanne dispensationer, men der gives derimod mulighed for erhvervelse af autorisation via fuldmagt.

Bilag 1

MAB-autorisationer

Oversigt over de forskellige autorisationstyper, ikrafttrædelsesoplysninger, gebyr, rettigheder autorisationerne giver indehaveren og de uddannelseskra-
ver der ligger til grund.

Au- tori- sation	Gebyr	Autorisationen giver følgende rettigheder	Giver samme ret- tigheder som en anden autorisation	Uddannelsesbe- tegnelse, der lig- ger til grund for autorisationen	Uddannelsens varighed	Opfølgingskursus varighed	Gyldighedsperi- ode for kursus og certifikat	Prøve
S1	184 kr.	Køb, salg og anvendelse af alle plantebe- skyttelsesmidler, bortset fra meget giftige bekæmpelsesmidler, og udbringning med alle almindelige udbringnings-metoder	Med en S1-autori- sation opnås også samtidig rettighe- der som ved en S2-, S3- og F1-au- torisation	Sprøjtcertifikat	74 timer, 10 dage	7,4 timer	4 år	Der pågår en over- gangsordning med henblik på at overgå fra 4 prøver til 2 del- prøver (heraf en al- men og en Branchespecifik prøve). Ingen prøve i opfølgingskurset
S2	184 kr.	Udbringning af alle plantebeskyttelses- midler med hånd og rygsprøjte, med hånden, granulat-spredere og via påsmø- ring. Køb af alle typer af plantebeskyttelses- midler bortset fra meget giftige bekæm- pelsesmidler	Med en S2-autori- sation opnås samme rettigheder som ved en F1-au- torisation	Hånd- og rygsprøjtcertifi- kat	14,8 timer, 2 dage	Min. 4 timer	4 år	Prøve. Ingen prøve i opføl- gingskurset.

		Salg af ikke-professionelle plantebeskyttelsesmidler						
S3	184 kr.	Anvendelse af plantebeskyttelsesmidler der benyttes til bejdsning af udsæd, dvs. korn, frø, kartofler mv. og køb af alle typer af plantebeskyttelsesmidler bortset fra meget giftige bekæmpelsesmidler.		Bejdsemiddelcertifikat	Fra efteråret 2020: E-læringskursus, svarende til 3,7 timers undervisning	En løbende opdateret version af E-læringskurset gennemføres igen efter 4 år.	4 år	Nej
G1	230 kr.	Køb, salg og anvendelse af gasningsmidler, der er godkendt til at bekæmpe mosegrise og muldvarpe. Salg af gasningsmidler til bekæmpelse af skadedyr i lagre af korn, frø og lignende.		Muldvarpe-/mosegrise gasningscertifikat	7,4 timer	Der gennemføres en digital test i forbindelse med generhvervelse af autorisation i MAB.	5 år	Prøve ved grundkursus.
G2	230 kr.	Køb, salg og anvendelse af gasningsmidler, der er godkendt til at bekæmpe skadedyr i lagre af korn, frø og lignende.		Gasningsbevis	Udbydes ikke i DK. Kursus på 4 dage udbydes i Sverige og et kursus på 5 dage udbydes i Tyskland. Disse kurser er anerkendt af Miljøstyrelsen	Der findes ingen opfølgningskurser. Det fulde kursus skal gennemføres hvert 5. år	5 år	Prøve
F1	184 kr.	Virksomheder, der har ansat personale med F1-autorisation må forhandle plantebeskyttelsesmidler til ikke-professionel anvendelse		Forhandlertifikat	Fra efteråret 2020: E-læringskursus svarende til 3,7 timers undervisning	En løbende opdateret version af E-læringskurset gennemføres igen efter 4 år.	4 år	Nej